

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1970-1971.

28 OKTOBER 1970.

WETSONTWERP

tot wijziging van de wet van 8 april 1965
betreffende de jeuqdbescherminq,

WETSVOORSTEL

tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betref-
fende de jeugdhescherming ter vergemakkelijking
van vervolging inzake weqverkeer.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (I) UITGEBRACHT
DOOR Mevr. DE RIEMAECKER-LEGOT.

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft het onderhavige wetsontwerp be-
handeld in haar vergadering van 14 oktober 1970. De
Minister lichtte in 't kort de draagwijdte er van toe.

(1) Samenstellinq van de Commissie :

Voorzitter: de heer De Gryse.

A. - Leden: de heren Charpentier, De Gryse, Mevr. De Riemaeker-Legot, de heren Duerlnck, Lindemans, Saint-Remy. Van Rompaey, Willems. - de heren Baudson, Boel. De Keuleneir, Glinne, Hurez, Mathys, Tibbaut. - de heren Claes (A.). Coulourvaux, Delraigne, Jeunehomme, Van Lidth de [eude], - de heren Belmans, Leys. ~ de heer Havelange.

B. ~ Plaatsvervangers : de heren Chabert, Meyers, Remade, Suykerbuik; - de heren Geldalt, luste, Nyffels, Radoux. - de heren Lerouge, Olivier, Pede. - de heer Raskin. ~ de heer Laloux.

Z^e.

756 (1969-1970) :

- N° I : Wetsontwerp.

646 (1969-1970) :

- N° I : Wetsvoorstel.

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1970-1971..

28 OCTOBRE 1970.

PROJET DE LOI

modifiant la loi du 8 avril 1965
relative à la protection de la jeunesse.

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la pro-
tection de la jeunesse, en vue de faciliter les pour-
suites en matière de roulage.,

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (I)
PAR Mm. DE RIEMAECKER.LEGOT.

MESDAMES. MESSIEURS.

Votre Commission a examiné le présent projet de loi
lors de sa réunion du 14 octobre 1970. Le Ministre : en a
exposé brièvement la portée.

(1) Composition de la Commission:

Président: M. De Gryse.

A. ~ Membres: MM. Charpentier, De Gryse, Mm. De Rlemaecker-Legot, MM. Duertnck, Lindernans, Saint-Remy, Van Rompaey, Willems. ~ MM. Baudson, Boel. De Keuleneir, Glinne, Hurez, Mathys, Tibbaut. - MM. Claes (A.), Coulourvaux, Defraigne. Jeunehomme, Van Lidth de [eude]. - MM. Belmans, Leys. - M. Havelange.

B. ~ Suppléants: MM. Chabert, Meyers, Remade, Suykerbuik. - MM. Geldalt, luste, Nyffels, Radoux. - MM. Lerouge, Olivier, Pede. - M. Raskin. - M. Laloux.

Voir:

756 (1969-1970) :

- N° 1: Projet de loi.

646 (1969-1970):

- N° I : Proposition de loi,

De bedoeling is de organen die met de bescherming van de jeugd zijn belast, doeltreffender te doen functioneren.

Daartoe is het nodig:

- 1) aan de activiteit van de jeugdbeschermingscomités een grotere continuïteit te geven door de duur van het mandaat van de leden te verlengen;
- 2) de verkeersovertredingen aan de bevoegdheid van de jeugdrechtkanten te onttrekken;
- 3) aan de procureur des Konings de bevoegdheid op te dragen om de nodige voorlopige maatregelen van bewaring te gelasten;
- 4) aan de officieren en aan bepaalde agenten van de jeugdpolitie de hoedenheid te verlenen van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings.

Dit zijn dan ook de vier essentiële doeleinden van het voorliggende wetsontwerp.

Verder wordt door het ontwerp het statuut bepaald van de officieren en agenten van de jeugdpolitie.

In verband met de overtredingen inzake het wegverkeer ($\pm$ 32 000 per jaar) waarbij minderjarigen tussen 16 en 18 jaar zijn betrokken, deed de Minister opmerken dat het hier meestal wanbedrijven betreft, welke de jeugdrechtkanten eerst uit handen kunnen geven na een sociaal en een medisch-psychologisch onderzoek.

Dergelijke onderzoeken verhinderen het snel uit handen geven van de zaken. Bij de jeugdige overtreders wordt dan ook de indruk gewekt dat zij een feitelijke straffeloosheid genieten (200 vervolgingen in één jaar op de 32.000 gevallen). Het is dan ook nodig dat de betrokkenen niet voor de jeugdrechtkanten, maar voor de gewone rechtbanken worden gebracht.

....

Uw Commissie besloot gelijktijdig met het wetsontwerp het wetsvoorstel van de heer Charpentier (stuk n° 646/1) in behandeling te nemen. Dit wetsvoorstel beoogt een vergemakkelijking van de vervolging inzake wegverkeer van de minderjarigen van 16 tot 18 jaar,

Voorgesteld wordt de wet op de jeugdbescherming in die zin te wijzigen, dat het mogelijk wordt zaken in verband met een verkeersmisdrijf uit handen te geven zonder maatschappelijk en zonder medisch-psychologisch onderzoek.

Daar het evenwel niet wenselijk is dat de bevoegde rechtbank gevangenisstraffen oplegt aan minderjarigen van 18 jaar, wordt bepaald dat de gevangenisstraffen in dergelijke gevallen altijd met uitstel zouden opgelegd worden.

Als basis van de besprekking werd de tekst van het Regeringsontwerp genomen.

* * *

Besprekking van de artikelen,

Artikelen 1 en 5.

Door artikel 1 wordt het mandaat van de leden van de comités voor de jeugdbescherming op vijf jaar gebracht. Thans worden deze leden benoemd voor een hernieuwbare termijn van drie jaar.

De ervaring leert dat die periode te kort is om aan de activiteiten van de comités een werkelijke continuïteit te waarborgen.

Le projet tend à rendre plus efficace Je fonctionnement des organes chargés de la protection de la jeunesse,

A cette fin, il est nécessaire:

- 1) d'assurer une plus grande continuité à l'action des comités de protection en prolongeant la durée du mandat des membres;
- 2) de soustraire à la compétence des juridictions de la jeunesse les infractions de roulage;
- 3) d'accorder au procureur du Roi le pouvoir de prendre provisoirement les mesures de garde nécessaires;
- 4) de donner aux officiers et à certains agents de la police de la jeunesse la qualité d'officiers de police judiciaire auxiliaires du procureur du Roi.

Tels sont les quatre objectifs essentiels du présent projet.

Ce dernier règle en outre le statut des officiers et des agents de la police de la jeunesse.

Pour ce qui est des infractions de roulage (plus ou moins 32 000 par an) qui sont le fait de mineurs de 16 à 18 ans, le Ministre a fait observer qu'il s'agit généralement de délit dont les tribunaux de la jeunesse ne peuvent se dessaisir qu'après avoir fait procéder à une enquête sociale et à un examen médico-psychologique.

De telles enquêtes empêchent un dessaisissement rapide. Elles donnent aux jeunes contrevenants dès lors l'impression de bénéficier d'une impunité de fait (200 poursuites en un an pour 32 000 cas). Il est donc nécessaire de déferer les intéressés non pas aux tribunaux de la jeunesse, mais bien aux juridictions ordinaires.

....

Votre Commission a décidé d'examiner, en même temps que le projet de loi, la proposition de loi de M. Charpentier (Doc. n° 646/1). Cette proposition de loi vise à faciliter les poursuites en matière de roulage vis-à-vis de mineurs de 16 à 18 ans.

Il est proposé de modifier la loi relative à la protection de la jeunesse en ce sens que le dessaisissement soit rendu possible pour des infractions en matière de roulage sans enquête sociale ou sans examen médico-psychologique.

Comme il n'est pas souhaitable toutefois que le tribunal compétent impose des peines de prison à des mineurs de 18 ans, il est stipulé qu'en de tels cas les peines de prison seront toujours prononcées avec sursis.

Le texte du projet gouvernemental a servi de base à la discussion.

Discussion des articles.

Articles I et 5.

L'article premier porte à cinq ans le mandat des membres des comités de protection de la jeunesse. Actuellement, ces membres sont nommés pour une période renouvelable de trois ans.

L'expérience enseigne que cette période est trop brève pour assurer une continuité réelle à l'action des comités.

De bedoelde maatregel wordt door de nationale raad voor de jeugdbescherming gewenst.. Opdat de gevolgen van die maatregel ten goede zouden komen aan de thans in werking zijnde comités, is het wenselijk dat deze uitwerking heeft vanaf 1 september 1969, d.i. de datum van de eerste vernieuwing.

Zulks wordt voorzien in artikel 5.

De Commissie hechtte eenparig haar goedkeuring ai111 deze twee artikelen.

Art. 2.

Dit artikel heeft als voorwerp het onttrekken aan de jeugdrechtbanken van de bevoegdheid tot kennismeming bij overtreding van de wetten en verordeningen op het wegverkeer en de rechtstreekse verwijzing van de minderjarige overtreders naar de gewone rechtbanken.

Een aantalleden maakten bezwaar tegen de redactie van dit artikel.. Op voorstel van een lid werd de tekst van de litteras a, b en c verwerkt in twee litteras welke als volgt luiden:

- «a) de bepalingen van de wetten en verordeningen betreffende het wegverkeer en, in geval van samenhang, de artikelen 418, 419 en 420 van het Strafwetboek;
- b) de wetgeving betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen ».

Het aldus gemaakteerde artikel 2 werd eenparig aangenomen.

Art. 3.

Door dit artikel wordt, zoals zulks het geval was onder het stelsel van de wet van 15 mei 1912 op de kinderbescherming, aan de procureur des Konings de bevoegdheid opgedragen om voorlopige maatregelen van bewaring te gelasten.

Een dergelijke wetsbepaling wordt door de Minister noodzakelijk geacht, ten einde de taak van de jeugdrechters te verlichten en revens de continuïteit van de bescherming van de wet te waarborgen.

Een lid bracht kritiek uit op de voorgestelde tekst. Daar het hier maatregelen betreft, waarbij de vrijheid wordt ontzorgen, kan z. i., zelfs in geval van hoogdringendheid, uitsluitend de rechter bevoegd zijn. Dit was trouwens de wil van de wetgever van 1965.

Het lid verklaarde voorstander te zijn van wat hij noemde «une procédure de saisine d'urgence du juge de la jeunesse ».

De Minister deed opmerken dat de wet van 15 mei 1912 nooit aanleiding heeft gegeven tot misbruiken. Overigens duiden de termen «volstrekte en dringende noodzakelijkheid» op het uitzonderlijk karakter van die maatregel.

In elk geval, aldus de Minister, is die bepaling van aard om de taak van de jeugdrechters enigszins te verlichten.

Een lid meende dat het niet opgaat de taak van de rechters af te wentelen op het parket, zich beroepend op het tekort aan personeel. Zo er te weinig rechters zijn, dan moet men ofwel in nieuwe benoemingen voorzien, ofwel een systeem invoeren waarbij de jeugdrechters kunnen vervangen worden door magistraten van de zetel.

Wat het merendeel van de leden van de Commissie vooral verontrustte, was het feit dat in de tekst geen termijn bepaald wordt binn en welke de jeugdrechtbank over de door de procureur genomen maatregel moet uitspraak doen.

Deze leemte in de wetgeving kan naar het oordeel van die leden aanleiding geven tot misbruiken.

La mesure proposée est souhaitée par le conseil national de protection de la jeunesse. Pour que les effets de cette mesure puissent bénéficier aux comités actuellement en fonction, il convient qu'elle entre en vigueur au 1er septembre 1969, date du premier renouvellement.

C'est ce que prévoit l'article 5.

La Commission a adopté ces deux articles à l'unanimité.

Art. 2.

Cet article a pour objet de soustraire à la compétence des tribunaux de la jeunesse les infractions aux lois et règlements sur le roulage en les renvoyant directement aux juridictions ordinaires.

Certains membres ont émis des objections à l'encontre de la rédaction de cet article. Sur la proposition d'un membre, le texte des litteras a, b et c a été fondu en deux litteras libellés comme suit:

- «a) aux dispositions des lois et règlements sur la police du roulage et, en cas de connexité, aux articles 418, 419 et 420 du Code pénal;
- b) à la législation relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs. »

L'article 2 ainsi amendé a été adopté à l'unanimité.

Art. 3.

Comme c'était déjà le cas sous l'empire de la loi du 15 mai 1912 sur la protection de l'enfance, cet article confère au procureur du Roi le pouvoir de prendre des mesures de garde provisoires.

Le Ministre estime nécessaire une disposition de cet ordre dans le but d'alléger la tâche des juges de la jeunesse, tout en garantissant la continuité de la protection de la loi.

Un membre a critiqué le texte proposé. Étant donné qu'il s'agit en l'occurrence de mesures privatives de liberté, il estime que même en cas d'urgence la compétence doit appartenir au seul juge. Telle était d'ailleurs la volonté du législateur de 1965.

Le membre s'est déclaré partisan de ce qu'il a appelé «une procédure de saisine d'urgence du juge de la jeunesse ».

Le Ministre a fait observer que la loi du 15 mai 1912 n'a jamais donné lieu à des abus. D'ailleurs, les termes «en cas de nécessité absolue et s'il y a urgence» montrent le caractère exceptionnel de cette mesure.

Cette disposition a déclaré le Ministre, est en tout cas de nature à alléger quelque peu la tâche des juges de la jeunesse.

Un membre a estimé: qu'il ne convient pas de transférer au parquet la tâche incomptable aux juges, en invoquant le manque de personnel. Si les juges sont trop peu nombreux, il y a lieu, soit de procéder à des nominations nouvelles, soit d'instaurer un système permettant de remplacer les juges de la jeunesse par des magistrats du siège.

Ce qui préoccupait surtout la plupart des membres de la Commission c'est que le texte ne précise aucun délai dans lequel le tribunal de la jeunesse serait tenu de se prononcer sur la mesure prise par le procureur.

De ravis de ces membres, cette lacune dans la législation pourrait donner lieu à des abus.

De Commissie was dan ook de mening toegetreden dat de tekst van artikel 3 moet worden gevuld met een bepaling waarbij de rechtbank binnen een zekere termijn een beslissing moet nemen in verband met de mogelijkheid dat het parquet genomen maatregel van bewaring.

Zo werd door een lid voorgesteld te bepalen dat de jeudrechtsbank binnen 48 uren uitspraak moet doen over de geschiktheid die door het parket genomen maatregel te handhaven.

Een lid drong erop aan dat de termijn voldoende zou zijn ten einde het recht op verdediging te waarborgen.

De Minister wees erop dat de jeugdrechtster zonder onderbreking zijn toezicht blijft uitvoeren en dat het hier om gaat in zeer uitzonderlijke gevallen zo spoedig mogelijk op de hoogte gebracht te worden van voorlopige maatregelen.

Volgens een ander lid moet bepaald worden dat de maatregel van bewaring niet gehandhaafd wordt, indien deze niet binnen vijf dagen door de rechtbank wordt bevestigd.

Deze formules kwamen evenwel niet in aanmerking.

Uiteindelijk kon de Commissie zich op één onthouding na, verenigen met een tekst waarin bepaald wordt, dat de door de procureur des Konings genomen maatregelen van bewaring slechts gevolg zal hebben voor een tijdsduur van drie dagen,

Artikel 3, zoals geadviseerd door de Commissie, luidt nu als volgt:

« In dezelfde wet wordt een artikel 53bis ingevoegd, luidend als volgt:

« Art. 53bis. - In geval van volstrekte en dringende noodzakelijkheid kan de procureur des Konings jegens de minderjarige een van de in artikelen 52 en 53 omschreven maatregelen van bewaring gestalten. Deze maatregel zal slechts gevolg hebben voor een tijdsduur van drie dagen. »

Art. 4.

Door dit artikel wordt aan de officieren van de jeugdpolitie de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings toegekend. Zulks is noodzakelijk ten einde die politie de beschikking te geven over dezelfde middelen tot optreden als de gerechtelijke politie, waaraan de jeugdpolitie overigens administratief is verbonden. Tevens bepaalt dit artikel de rechtspositie voor de voornoemde politie.

Artikel 4 werd eenparig aangenomen.

Het gehalte geadviseerde wetsontwerp, zoals het hierna voorkomt, werd, op één onthouding na, eenparig aangenomen.

Ingevolge deze beslissing van de Commissie, kwam het wetsvoorstel van de heer Charpentier (nr 646/1) te vervallen.

Dit verslag werd eenparig aangenomen.

De Verslaggever.

M. DE RIEMAECKER-LEGOT.

De Voorzitter.

A. DE GRYSE,

La Commission a estimé dès lors que le texte de l'article 3 doit être complété par une disposition stipulant que le tribunal doit se prononcer dans un délai déterminé sur la mesure de garde prise par le parquet.

C'est ainsi qu'un membre a proposé qu'il soit stipulé que le tribunal de la jeunesse doit se prononcer dans les 48 heures sur l'opportunité du maintien de la mesure prise par le parquet.

Un membre a insisté pour que le délai soit suffisamment long pour garantir les droits de la défense.

Le Ministre a attiré l'attention sur le fait que le juge de la jeunesse continue d'exercer sans interruption sa surveillance et qu'il s'agit en l'occurrence d'être avisé le plus rapidement possible, dans des cas très exceptionnels, des mesures provisoires.

De l'avis d'un autre membre, il y a lieu de stipuler que la mesure de garde ne sera pas maintenue si elle n'est pas confirmée par le tribunal dans les 5 jours.

Ces formules n'ont cependant pas été retenues.

Finalement la Commission s'est ralliée à l'unanimité, moins une abstention, à un texte stipulant que la mesure de garde prise par le procureur du Roi ne portera effet que pour une durée de trois jours.

L'article 3, tel qu'il a été amendé par la Commission, est actuellement libellé comme suit:

« Un article 53bis, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

« Art. 53bis. - En cas de nécessité absolue et si l'y a urgence, le procureur du Roi peut prendre à l'égard du mineur une des mesures de garde visées aux articles 52 et 53. Cette mesure ne portera effet que pour une durée de trois jours. »

Art. 1.

Cet article accorde aux officiers de la police de la jeunesse la qualité d'officiers de police judiciaire auxiliaires du procureur du Roi. Cette mesure s'impose afin de doter cette police des mêmes moyens d'action que ceux de la police judiciaire à laquelle la police de la jeunesse est d'ailleurs rattachée administrativement. Cet article détermine en outre le statut de la police de la jeunesse.

L'article 4 a été adopté à l'unanimité.

L'ensemble du projet de loi amendé, tel qu'il figure ci-après, a été adopté à l'unanimité moins une abstention.

A la suite de cette décision de la Commission la proposition de loi de M. Charpentier (Doc. n° 646/1) est devenue sans objet.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur.

Le Président.

M. DE RIEMAECKER-LEGOT.

A. DE GRYSE,

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE.

TEXTE ADOPTÉ PAR LA COMMISSION.

Artikel 1.

In artikel 3, eerste en derde lid, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeudbescherming worden de woorden « drie jaar » vervangen door de woorden « vijf jaar »,

Art. 2.

In artikel 36 van dezelfde wet wordt het 4e door de volgende bepaling vervangen :

« 4~ van de vorderingen van het openbaar ministerie ten aanzien van minderjarigen beneden de leeftijd van achttien jaar die vervolgd worden wegens een als misdrijf omschreven Feit, met uitzondering, indien het een minderjarige betreft, die op het ogenblik van de feiten de volle leeftijd van zestien jaar heeft bereikt, van de vervolgingen wegens overtreding van :

a) de bepalingen van de wetten en verordeningen betreffende het wegverkeer en, in geval van sarnenhang, de artikelen 418, 419 en 420 van het Strafwetboek;

b) de wetgeving betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekerings inzake motorrijtuigen. »

Art. 3.

In dezelfde wet wordt een artikel 53bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 53bis. - In geval van volstrekte en dringende noodzakelijkheid kan de procureur des Konings jegens de minderjarige een van de in artikelen 52 en 53 omschreven maatregelen van bewaring gelasten. Deze maatregel zal slechts gevolg hebben voor een tijdsduur van drie dagen. »

Art. 4.

Artikel 65 van dezelfde wet wordt met de hierna volgende bepalingen aangevuld:

« De officieren van de jeugdpolitie worden door de Koning benoemd en ontslagen. De agenten van de jeugdpolitie worden door de Minister van Justitie benoemd en ontslagen. De officieren van de jeugdpolitie, alsmede de agenten-erstaanwezende inspecteurs van de jeugdpolitie, daartoe aangesteld door de procureur-generaal bij het Hof van beroep, hebben de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings. Zij hebben de machten en bevoegdheden die bij de wetten aan de politiecommissarissen als officier van gerechtelijke politie, hulpofficier van de procureur des Konings, zijn verleend. »

Art. 5.

Artikel 1 van deze wet heeft uitwerking vanaf 1 september 1969.

Article premier.

A l'article 3. alinéas 1e et 3, de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, les mots «trois ans» sont remplacés par les mots « cinq ans ».

Art. 2

A l'article 36 de la même loi, le 4e est remplacé par la disposition suivante :

« 4e des réquisitions du ministère public à l'égard des mineurs de moins de dix-huit ans poursuivis du chef d'un fait qualifié infraction, à l'exception, s'il s'agit d'un mineur de plus de seize ans accomplis au moment des faits, des poursuites du chef d'infraction :

a) aux dispositions des lois et règlements sur la police du roulage, et, en cas de connexité, aux articles 418, 419 et 420 du Code pénal;

b) à la législation relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs. »

Art. 3.

Un article 53bis, rédigé comme suit, est inséré dans la même loi:

« Art. 53bis. - En cas de nécessité absolue et si l'y a urgence, le procureur du Roi peut prendre à l'égard du mineur une des mesures de garde visées aux articles 52 et 53. Cette mesure ne portera effet que pour une durée de trois jours. »

Art. 4.

L'article 65 de la même loi est complété par les dispositions suivantes :

« Les officiers de la police de la jeunesse sont nommés et révoqués par le Roi. Les agents de la police de la jeunesse sont nommés et révoqués par le Ministre de la Justice. Les officiers de la police de la jeunesse, ainsi que les agents-inspecteurs principaux de la police de la jeunesse commissionnés à cette fin par le procureur général près la Cour d'appel, ont qualité d'officiers de police judiciaire auxiliaires du procureur du Roi. Ils ont les pouvoirs et les attributions que les lois reconnaissent aux commissaires de police en qualité d'officiers de police judiciaire auxiliaires du procureur du Roi. »

Art. 5.

L'article 1er de la présente loi produit ses effets le 1er septembre 1969.